

Inspirace pro metodiku mikrovyučování

Osnova

1. téma + očekávaný výstup/cíl
2. doporučený časový harmonogram (plán hodiny)
3. doporučené formy a metody práce
4. kontext
 - a. rozlišení "povinného" minima + rozšiřující fakta/zajímavosti pro učitele
5. interpretace pramenů včetně kontextu
6. hodnocení
 - a. návrh hodnocení ve třech úrovních: základní - rozvinutá - expertní úroveň

Příklad

Kostnický koncil – metodika pro práci s filmovými ukázkami (pro ZŠ)

Anotace

V této lekci se žáci přenesou do Kostnice na středověký církevní koncil. Pomocí dvou filmových ukázek se seznámí s problémy a dilematy tehdejší společnosti a církve. Nahlédnou situaci na koncilu z různých perspektiv – samotného Husa, představitelů církve, Zikmunda Lucemburského i české šlechty. Lépe tak porozumí středověkému vidění světa, kde otázky víry zastávaly klíčovou úlohu, ovšem podobně jako dnes měl každý z aktérů i své osobní zájmy.

Vzdělávací cíl

- Žák chápe význam církve ve středověké společnosti
- Žák rozumí postojům, jež Hus v tehdejší společnosti zastával.
- Žák dokáže vysvětlit okolnosti, jež vedly k Husovu upálení.
- Žák dokáže vysvětlit pojem – církevní koncil, zároveň dokáže vysvětlit základní pravidla, jimiž se řídí.

Vazba na RVP ZV

- D-9-4-04 vymezení úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.

Cílová skupina

- 7. ročník ZŠ (odpovídající ročník gymnázia)

Použité materiály

- Ecce Constantia [film]. Režie Pistorius Luboš, Pistoriusová Jitka. ČR, 1992.
- Jan Hus [film]. Režie Jiří Svoboda. ČR, 2015.

Metoda

- Badatelsky orientovaná výuka

Ústřední badatelská otázka

- Jaké bylo postavení církve v tehdejší společnosti, čím se mu Jan Hus vzepřel?

Časová dotace pro aktivitu

- 30 minut

Plán hodiny

- Úvod (5 minut)
- Sledování dvou videoukázek (5 minuty)
- Vyplňování pracovního listu (10 minut)
- Kontrola a reflexe (10 minut)

Popis filmových zdrojů

- **Film Ecce Constantia** byl natočen na základě scénáře, jenž byl původně spisovatelem a dramatikem Pavlem Kohoutem sepsán jako divadelní drama pro městské divadlo v Kostnici. Při jeho psaní věnoval čas studiu pramenů přímo se týkajících koncilu. Ve filmu sám Kohout vystupuje v roli televizního reportéra Ulricha Richentalu, odkazující ke kostnickému kronikáři, jehož jméno i záznamy Kohout pro inscenaci využil. Postava televizního reportéra je součástí televizních vstupů TV Constantia, jež diváka informují o potřebných souvislostech.
- V ukázce samotné diskutují čtyři církevní představitelé, jakožto účastníci koncilu, o průběhu Husova procesu a možnostech dalšího jeho vývoje. Jedná se o scénu nacházející se v polovině filmu (1:08:35 až 1:12:19)
- **Film Jan Hus** byl natočen k 600 výročí Husova upálení. Film má tři díly po 80 minutách, kde postupně rozebírá politické a náboženské okolnosti tehdejší doby, jež postupně vyústily na koncilu v Kostnici. Autorkou scénáře je spisovatelka a historička Eva Kantůrková, která už dříve věnovala Husově osobnosti jednu ze svých knih
- Ukázka pochází ze závěru druhého dílu (1:08:35 až 1:10:18). Zikmunda Lucemburského se v ní snaží přesvědčit český šlechtic Jan z Chlumu, aby vyvíjel v rámci koncilu větší aktivitu k Husově záchraně.
 - Přestože se oba filmy snaží v rámci možností držet faktické správnosti událostí, mohou samozřejmě jen těžko dnešnímu divákovi zprostředkovat středověké myšlení a vzorce chování. Ovšem pro základní uvedení do tématu v rámci pochopení tehdejších událostí jsou myslím pro žáky základní školy vhodné.

Návrh postupu při výuce

- Žáci se již na prvním stupni či jinde setkali s osobností Jana Husa. Aktivita slouží k prohloubení a upevnění jejich vědomostí.
- Pošlete žákům pracovní list, v jehož rámci jsou všechny potřebné instrukce a odkazy.
- Pošlete jej ve formátu .doc nebo .odt, které umožňují, aby do něj žáci psali odpovědi

- Pracovní listy s odpověďmi vám žáci mohou poslat zpět e-mailem, nebo můžete zvolit nějaké jiné řešení (např. prostřednictvím Google Classroom nebo Google disk, případně jiných aplikací vytvářejících sdílené prostředí)

- Žákům byste měli poskytnout zpětnou vazbu na jejich výkon. zde je návrh několika kritérií:

- Odpověděli žáci na všechny otázky?
- Byly jejich odpovědi relevantní?
- Identifikovali žáci důležité rysy Husovy osobnosti?
- Popsali žáci, čím se Jan Hus vzeprěl tehdejší církvi, jež rozhodla o jeho upálení?
- Dokázali vystihnout postavení Zikmunda Lucemburského, jakožto římského krále, na církevním koncilu v Kostnici?